

Decyzja
Prezydium KK
nr 76/25

ws. opinii o projekcie ustawy MRPiPS o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi
do lat 3 oraz innych ustaw

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnosi następujące uwagi do projektu ustawy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3 oraz innych ustaw z dnia 3 czerwca 2025 r.

Projekt ustawy wprowadza zmiany postulowane i oczekiwane przez środowiska opiekunów dzieci w wieku do lat 3. W projektowanym art. 1 wprowadza się zmiany do ustawy:

- zmiana formy organizacyjnej opiekuna dziennego z osobowej na instytucjonalną (art. 3 zmienianej ustawy), co ułatwi prowadzenie tejże działalności gospodarczej;
- nadaje się ochronę prawną z urzędu dla opiekuna w żłobku i klubie dziecięcym taką samą jak dla funkcjonariusza publicznego (dodawany art. 18ab ust. 1 i 2), co ma przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa opiekunów jak i podniesienia prestiżu samego zawodu;
- wprowadza się urlop szkoleniowy dla opiekunów w żłobku i klubie dziecięcym w wymiarze 16 godzin lub 2 dni roboczych (dodawany art. 18ac ust. 2). Jest to krok w dobrym kierunku, gdyż ułatwi opiekunom podnoszenie kwalifikacji do czego są zobowiązani ustawowo;
- wprowadza się nowy rejestr dla opiekunów dzieci do lat 3 (dodawany Rozdział 4b w art. 47 h). Jednak wątpliwości budzi zapis, który nie wymienia „niani” jako jednej z form opieki, zawartej w Rozdziale 6 zmienianej ustawy. Jest to wbrew intencji i uzasadnieniu zmiany tychże przepisów, zgodnie z którymi wszystkie instytucje opieki nad dziećmi będą zamieszczone w jednym rejestrze. Zdaniem NSZZ „Solidarność” jest to niedopatrzenie, które należy uzupełnić.

Ponadto w art. 7 projektu ustawy wprowadza zmiany do ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego

obejmując możliwością skorzystania z ulg na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego przez opiekuna małego dziecka zatrudnionego w żłobku, klubie dziecięcym i punkcie opieki dziennej. Przepisy te zostały zaproponowane wzorem ulg w tym zakresie dla nauczycieli przedszkolnych, którzy korzystają ze znacznie szerszych uprawnień, jak choćby dodatkowy urlop dla poratowania zdrowia. Świadomość opiekunów małych dzieci jest na tyle wysoka, iż oczekują podobnych rozwiązań w tym zakresie dla swojej grupy zawodowej. Zdaniem NSZZ „Solidarność” ustawodawca chcąc podnieść prestiż pracy opiekunów najmłodszych dzieci i zapobiec odejściom z zawodu, a także zachęcić nowych pracowników do podjęcia tej istotnej dla rozwoju małych dzieci i zasługującej na uznanie opieki, powinien rozważyć dodatkowe uprawnienia. Warto zauważyć, że różnicowanie uprawnień wśród zawodów opiekuńczo-wychowawczych może przyczynić się do niepotrzebnych konfliktów w środowisku.

Jednocześnie wątpliwości budzą projektowane przepisy ograniczające wymogi wobec opiekunów określone w ustawie o opiece nad dziećmi do lat 3:

- w zakresie art. 13 ust. 2 pkt. 1 zmienianej ustawy, obniżają wymagania dotyczące posiadanego doświadczenia pracy z dziećmi dla dyrektorów żłobka z 3 lat do 1 roku. Zdaniem NSZZ „Solidarność” zmiana jest niekorzystna i oczekujemy, że poza spełnieniem wymagań dotyczących kwalifikacji zawodowych kandydat na dyrektora placówki żłobkowej będzie posiadał przynajmniej 2 letnie doświadczenie pracy z dziećmi. Osoba, która organizuje pracę opiekunów musi bezwzględnie znać specyfikę pracy w instytucjonalnej opiece;
- w zmienianym art. 16 ust. 1 pkt 3 proponuje się istotne obniżenie kwalifikacji dla opiekunów żłobków i klubów dziecięcych, którzy mogą mieć wykształcenie zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe. Jest to duża niespójność. Co do zasady wymaga się od opiekunów dzieci kwalifikacji umożliwiających właściwe sprawowanie opieki, pielęgnacji, ale też edukacji. Sam kurs, którego wymiar czasu pracy planuje się wydłużyć z 280 godzin do 310 godzin nie jest wystarczający. Budzi to także wątpliwości natury organizacyjnej oraz zasad awansu zawodowego, wynagradzania pracowników za tą samą pracę i w tym samym wymiarze godzin, gdyż opiekunami są także osoby z wyższym kierunkowym i podyplomowym wykształceniem. Zdaniem NSZZ „Solidarność” wykształcenie na poziomie szkoły zawodowej lub branżowej I stopnia nie spełnia wymogu posiadania odpowiednich kwalifikacji do opieki nad małym dzieckiem. Dlatego wnosimy o określenie przepisu do wymogu

wykształcenia co najmniej na poziomie średnim, uzupełnionego specjalistycznym kursem, o którym mowa powyżej;

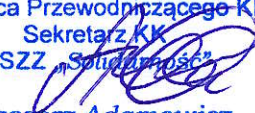
- nie zrozumiała jest zmiana dotycząca art. 40c ust. 2 zmienianej ustawy, w którym w przypadku podnoszenia kwalifikacji przez opiekuna w ramach urlopu szkoleniowego, jego nieobecność skutkuje zamknięciem placówki. Zdaniem Prezydium KK, idąc za przykładem projektowanego art. 40b ust. 1, kiedy to podczas urlopu wypoczynkowego opiekuna, opieka nad dziećmi powinna być sprawowana w tym samym miejscu przez innego opiekuna w ramach zastępstwa. Takie rozwiązanie spowoduje spójność przepisów, ale także uchroni od dezorganizacji życia rodzinnego i zawodowego rodziców lub opiekunów małych dzieci.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” warunkuje pozytywną opinię zaproponowanych zmian w projekcie ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3 oraz innych ustaw uwzględnieniem powyższych uwag.

Gdańsk, 25 czerwca 2025 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

Zastępca Przewodniczącego KK
Sekretarz KK
NSZZ „Solidarność”

Grzegorz Adamowicz